

Josep Tusquelles
El primer rellotger de la ciutat

Josep Tusquelles neix l'any 1783 a Sant Andreu del Palomar. No sabem res més d'ell a banda que aprengué l'ofici de rellotger i que es casà amb Llúcia Clapera filla de Barcelona. El matrimoni es traslladà ben aviat a Palma de Mallorca on l'any 1816 van tenir el seu primer fill Josep, que seguiria l'ofici del pare. L'any 1819 es traslladaran Vic a en una casa de la Plaça Real (actual Plaça Major) on hi obriran una botiga, presumiblement la primera rellotgeria de la ciutat. A Vic hi naixeran els seus altres quatre fills i filles : Francesc (pintor), Raimunda, Dolors i Miquela.

L'any 1824, finalitzada ja l'obra de la torre i les campanes, a petició de l'Ajuntament, Tusquelles presentava un pressupost per a la construcció d'un rellotge nou per a la Casa de la Ciutat que no s'arribà a dur a terme. L'any següent consta que efectua una reparació a l'antiga màquina sostreta de l'església dels "josepets" del carrer de Manlleu, la qual havia estat adquirida a través del Crèdit Públic provinent de la desamortització dels convents exclaustrats l'any 1821. Havent de retornar la màquina als seus antics propietaris per causes polítiques (finiquitació del trienni lliberal), l'Ajuntament demanarà dos pressupostos per a una nova màquina.

Qui es va fer amb l'encàrrec, que va licitar també el rellotger Cruzat de Moià, fou Josep Tusquelles de Vic que presentava un pressupost més ajustat tal com queda reflectit i segellat en l'Acta municipal de 13 de gener de 1827 en el paràgraf on es diu "*Habiendo hecho relación la comisión encargada para la construcción del nuevo Relox, compuesta por los SS. Mascaró y Feliu, que después de haber hecho cuantas diligencias han sido posibles se obliga al relojero de esta ciudad a construirlo por precio de 500 libras, que se considera una demanda equitativa*". En l'Acta del 23 d'abril els comissionats informen a l'ajuntament que el rellotger els ha dit que "*tiene pronto el relox para ponerlo en la torre...*" sempre això sí, que es retiri de la sala l'anterior màquina del convent dels "josepets". Tusquelles no s'havia pas encantat; en tres mesos ja tenia l'encàrrec apunt.

A partir del mes de maig de 1827 i fins l'any 1847 (20 anys de serveis) consten en els llibres de comptes municipals els cobraments que rep Tusquelles per mantenir i reparar el rellotge. Inicialment se li assignarà una quantitat de 7 lliures i 10 sous cada sis mesos, el que venen a ser 160 "reales de vellon" anuals. Una xifra que augmentarà al pas dels anys fins arribar al 320 "reales de vellon" l'any 1847.

Totes aquestes precisions és per si quedava algun dubte de l'autoria de la primera maquinària autòctona del rellotge de Vic. Les dades i la documentació ho corroboren abastament; com diu l'Acta s'encarrega la màquina "*al relojero de esta ciudad*". Tant és així que podem dir que Josep Tusquelles va ser el, primer rellotger de l'Ajuntament de Vic.

Miquel S. Cañellas

Font: AMV